

Az ételosztás elmaradt

PUBLICISZTIKA - LXII. évfolyam, 34. szám, 2018. augusztus 24.

A hírt már mindenki tudja: a Magyarországi Evangéliumi Testvérközösség munkatársait, élükön Iványi Gáborral, nem engedték be a röszkei tranzitónába, hogy ott élelmiszert osszanak a menedékkérőknek. A magyar hatóságok éheztetéssel akarják rábírní a menedékkérőket, hogy térjenek vissza Szerbiába. A 191/2015. (VII. 21.) számú kormányrendelet értelmében ugyanis az Európai Unió tagjelölt országai – így Szerbia is – biztonságos harmadik országnak minősülnek, az onnan érkezők kérelmét általában nem kell érdemben megvizsgálni, hiszen a kérelmező Szerbiában is kérhetett volna menedékjogot. Az Európai Parlament és a Tanács 2013/32 számú irányelve a menekültek védelméről – ehhez az Európai Unió tagállamainak az amszterdami szerződés értelmében alkalmazkodniuk *kell* – azt mondja ki, hogy az az ország tekinthető biztonságos harmadik országnak, amely a) a genfi egyezmény rendelkezéseit megerősítette és tiszteletben tartja mindenfajta földrajzi korlátozás nélkül; b) jogszabályi előírásokon alapuló menekültügyi eljárással bír [9. cikk (2) bekezdés]. Valójában a szerb hatóságok a Magyar Helsinki Bizottság helyszíni tényfeltáró vizsgálatáról készült, 2011 szeptemberében kelt jelentése szerint még soha senkit nem ismertek el menekültként, és ez a helyzet azóta sem változott. Szerbia, minthogy csak tagjelölt az Európai Unióban, Magyarországgal ellentétben nem is köteles az uniós irányelveket alkalmazni. Magyarország viszont 2004. május 1-je óta, amióta az Európai Unió tagja lett, sunyi módon mindig is igyekezett kijátszani az unió közös szabályait. Amióta azonban Orbán Viktor van kormányon, a nemzeti szuverenitásra hivatkozva, büszkén teszi ugyanezt.

Azt hihetnők, hogy a gyűlölet a menekültek ellen a Fidesz sajátsága, és csak az „igazi” külföldiekre vonatkozik, a határon túli magyarokra, „akiket a határ hagyott el”, nem. Csacsi tévedés! Egy ismerősöm, egy magyar nemzetiségű erdélyi fiatalember, aki budapesti rokonainál lakott, és nem akart visszatérni a szocialista Romániába, idézést kapott a Külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hivatal Rudas László utcai (korábban és később Podmaniczky utca) irodájába, ott kihallgatták, megbilincseltek, és Nagylaknál átadták Ceaușescu határőreinek. Na jó, ez 1983-ban történt, a Kádár-korszak virágkorában. De a visszatoloncolás 1988-ban sem szűnt meg, holott akkor a Conducător birodalma már nem baráti szocialista ország volt, hanem a magyar titkosszolgálat kiemelt célországa, a magyarok pedig tömegestül menekültek Erdélyből. Gál Zoltán belügyminiszter-helyettes diplomatikusan fogalmazott: azért kell egyeseket visszaadni, mert „a tiltott határátlépők között elvéve, de akad büntetett előéletű, kábítószeres, elmebeteg, vagy éppen a szülei tudta nélkül szökött kiskorú” (*Magyar Hírlap*, 1988. december 19.). Székely János határőr vezérőrnagy ellenben nem kertelt: kerek perec megmondta, hogy a visszaadottak száma 1988-ban „nem egészen ezernégyszáz” volt (*Népszabadság*, 1988. december 28.) A Magyar Helsinki Bizottság egyik elődszervezete, a Menedék Bizottság, amely már akkor arra törekedett, hogy szocialista hazánkat lejárassa a nyugati imperialisták előtt, arról is hírt adott, hogy a visszatoloncolt fiatalokat kopaszra nyírták, és láncra fűzve vezették végig Nagyvárad utcáin, hadd lássa a nép, mire számíthat, aki Magyarba menekül. A rendszerváltás után aztán hamar kiderült, hogy a határon túli magyar addig nemzettársunk, amíg a határon túl van, de ha átjön a határon, éppen olyan gyanús idegen lesz, mint bármelyik pakisztáni vagy nigériai. – Miért hazudjátok, hogy ti magyarok vagytok? – kérdezték a koszovói albán fogvatartottak a nagyfai idegenrendészeti őrizetben a vajdasági fogvatartottaktól. Ha magyarok volnátok, hogy lehetnétek Magyarországon idegenrendészeti őrizetben? Ez olyan, mintha minket Albániában vennének őrizetbe.

A koszovói háború kezdetekor, 1998 őszén, a magyar menekültügyi hatóságok zsinórban utasították vissza mind az albán, mind a magyar nemzetiségű volt jugoszláv állanpolgárok menedékjogi kérelmét. Az

albánokét azzal az indoklással, hogy voltaképpen gazdasági migránsok, hiába igazolták iratokkal, hogy olyan területről érkeztek, ahol a világsajtó hírei szerint a szerb katonaság kegyetlen etnikai tisztogatást hajtott végre. A magyar nemzetiségű kérelmezőket pedig, akik részben behívott fiatalok voltak, és attól tartottak, hogy Koszovóban az albánok ellen kell harcolniuk, azzal utasították el, hogy a katonai szolgálat Szerbiában „az alkotmány előírásaiból adódó kötelesség”. Bár ezt a határozatot az akkori Menekültügyi és Migrációs Hivatal békéscsabai ügyintézője fogalmazta, aki korábban határőrtiszt volt, és mentalitásától nem állt távol, hogy a katonai szolgálat kötelező voltára hivatkozva tagadja meg a kérelmezőtől a menekültkénti elismerést, mégsem gondolom, hogy a saját elhatározása alapján hozta meg a határozatot. A főnöke, a Belügyminisztérium illetékes tisztviselője, dr. Végh Zsuzsa iránymutatása alapján cselekedett. Végh Zsuzsa hamarosan az új szerv, az Állampolgársági és Bevándorlási Hivatal főigazgatója lett, főnöke pedig akkor is, ma is Pintér Sándor belügyminiszter. De Pintérnek is volt főnöke, ha nem is állt vele közvetlen szolgálati viszonyban. Manfred Kanther német belügyminiszter volt az, aki 1998 nyarán megpróbálta összeurópai normává tenni a koszovói háború menekültjeinek kizárását a nemzetközi védelemből. Törekvését nem koronázta siker, méghozzá három okból. Az amerikaiak bombázni kezdték Szerbiát, és ezzel eldöntötték, hogy a nyugati világ háborút visel Koszovó szabadságáért, tehát a koszovóiakat nem lehet „illegális migránsoknak” tekinteni. Kantherről kiderült, hogy megszegte a pártadományokról szóló törvényt, le kellett mondania a mandátumáról, és még örülhetett, hogy csak pénzbüntetésre ítélték. Végül pedig a német politika ráébredt, hogy a menekülők kirekesztésének politikája nemcsak a civilizált világ humanitárius elveivel nem fér össze, de a népességfogyás tényeivel sem. Ez azonban a Fidesz politikájára nem hatott vissza. 2001-ben a Magyar Helsinki Bizottság azt javasolta, hogy a kormány biztosítson kedvezményes letelepedési feltételeket annak a mintegy ötszáz vajdasági magyarnak, akik nem akarnak, de nem is tudnak visszatérni Szerbiába. Az idegenrendészeti törvény ugyanis felhatalmazta a kormányt ilyen tárgyú rendelet megalkotására. „Arról szó sem lehet” – válaszolta Felkai László, Pintér közigazgatási államtitkára a Helsinki Bizottság javaslatára. Aztán a Fidesz 2002-ben elvesztette a választást, és egyszerre kiderült, hogy a határon túli magyarok magyar állampolgárságának ellenzői a nemzetegyesítés ellenségei, hiszen a határon túli háromszázezer Fidesz-szavazó biztosíthatja a Fidesz kétharmados többségét, azaz a nemzet fennmaradását.

Végh Zsuzsannát a szocialista-liberális koalíció kormányzása idején többször megpróbálták elmozdítani a főigazgatói székéből, de a pártállami időkből megőrzött szocialista és állambiztonsági kapcsolatai, továbbá a hamar kiépített fideszes kapcsolatai mindig megvédték a pozícióját. Ma joggal tekinthető minden külföldiekkel kapcsolatos ügy és hivatal örökös főigazgatójának. Ahogy Pintér Sándort sem fenyegeti az a veszély, hogy amíg a Fidesz kormányon van, büntetőeljárás indul ellene, mint német kollegája ellen.

A Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (korábbi nevén Bevándorlási és Állampolgársági Hivatal) jogkörét és szellemiségét tekintve az állambiztonsági múltú KEOKH utódszervezete. A KEOKH elődje az 1930-ban létrejött KEOKH volt, csak akkor a H betű még nem hivatalos, hanem hatóságot jelentett. A KEOKH volt a lebonyolítója 1941-ben a rendezetlen állampolgárságú személyek kitoloncolásának, aminek következményeként Kamenyec-Podolszkijban 23 ezer embert gyilkoltak meg. Szakály Sándor, a Veritas Történetkutató Intézet főigazgatója az eseményt jogszerű idegenrendészeti eljárásnak nevezte. Igaza volt. Jó példája ez annak, hogy jogszerű intézkedés is lehet emberiség elleni bűntett. A Szerbiából érkező menedékkérők folyamodványának automatikus visszautasítása, fogva tartásuk, élelmezésük megtagadása mind igazolható a hatályos magyar jogszabályok alapján. De azért ami Röszkén történik – emberiség elleni bűntett.

Elnézést kell kérnem az olvasótól. Mindazt, amit most leírtam, megírtam már korábbi cikkeimben is. De mit tegyek: újra meg újra ugyanabban a gyalázatban fuldokolunk.